

NORGES LASTEBILEIER-FORBUND

Tariffnemnda

post@nemndene.no

Deres ref: 2026/27

Vår ref: AMG/KG

Oslo, 20.08.2026

**HØRINGSSVAR FRA NORGES LASTEBILEIER-FORBUND (NLF)
- BEGJÆRING OM FORTSATT DELVIS ALLMENNGJØRING AV TARIFFAVTALER FOR
GODSTRANSPORT PÅ VEI**

Innledning

NLF støtter i utgangspunktet fortsatt delvis allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei. NLF kan likevel ikke se at de begjærende parter har redegjort for at vilkårene for allmenngjøring på Svalbard er oppfylt, jf. departementets uttalelser i Prop. 38 L (2024-2025) s. 13. NLF fremmer forslag til endring i forskriftens § 5. Endringsforslaget skal sikre større grad av forutberegnelighet og likebehandling, i tillegg til å presisere formålet bak endringene som ble gjort i forskriftens § 5 i 2024. Vi vil begrunne våre standpunkt i det følgende.

§ 5. Utgifter til diett

Norges Lastebileier-Forbund foreslår at ordlyden i forskriftens § 5 endres som følger, ~~rødt gjennomstrekning~~ tas ut av bestemmelsen.

§ 5. Utgifter til diett

Sjåfører som kjører flerdagsturer har krav på diett. For fullt reisedøgn skal sjåføren ha full diett.

Dietten utbetales i henhold til det som myndighetene til enhver tid godkjenner som skattefri diett.

For dager hvor sjåføren ikke har fullt reisedøgn har sjåføren krav på delvis diett. Det skal utbetales ¼ diettsats per påbegynte 6. time.

~~Diett skal ikke inngå som en del av den ordinære lønn.~~

Bestemmelsen ble omskrevet i forbindelse med vedtakelsen av fortsatt delvis allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei i oktober 2024. Dessverre har endringen ført til utilsiktede konsekvenser ved Arbeidstilsynets håndheving av forskriften. Det vises til begjæringen om allmenngjøring fra LO og YS den 03.07.2026, s. 3 hvor det argumenteres med at

«Arbeidstilsynet har i perioden 2024 til mars 2026 avdekket en bruddprosent på henholdsvis 11 prosent og 6 prosent for utbetaling av diett og lønn.»

med videre henvisning til begjæringens bilag 5.

NLF mener bruddprosenten knyttet til diett, som oppgis til 11 prosent, skyldes Arbeidstilsynets misforståtte tolkning av forskriften og nemndas vedtak fra oktober 2024.

Hensikten med endringen, og at NLF støttet den, var begrunnet i et ønske om lik praktisering av diettbestemmelsene for tariffbundne virksomheter, som for ikke-tariffbundne virksomheter. Det som derimot har skjedd er at alle virksomheter nå opplever å bli utsatt for en strengere tolkning av overenskomsten bestemmelser, enn det som naturlig kan tolkes ut fra godsoverenskomsten og forskriftens ordlyd og formålet med endringen.

Det er særlig bestemmelsens fjerde ledd som byr på problemer, ettersom dette leddet tolkes preceptorisk av Arbeidstilsynet. I virksomheter hvor lønnsnivået er bedre enn forskriftens minstelønnsatser, håndhever Arbeidstilsynet likevel forskriftens § 5 fjerde ledd som en preceptorisk bestemmelse, i strid med forskriftens § 7.

Under vil det gjengis noen utdrag fra Arbeidstilsynets tolkning av forskriften og praktisering av den overfor en typisk virksomhet som driver godstransport på vei, der lønnsnivået i virksomheten er bygget opp på en måte hvor utgifter til diett er innbakt i lønnen etter lokal avtale mellom arbeidstakerne og virksomheten. Utdragene er fra en pågående klagesak, som for tiden ligger til behandling hos Direktoratet for Arbeidstilsynet.

«Før forskriftsendringen var Arbeidstilsynets praksis, som også påpekt av den klagende part, at høyere lønn kan kompensere for diettgodtgjørelse. Dette under forutsetning av at virksomheten har dokumentert at arbeidstaker samlet har fått minimum det som kreves av lønn og diett i allmenngjøringsforskriften §§ 3 og 5.

(...)

I klagen anføres at allmenngjøringsforskriften § 5 om utbetaling av diett ikke kommer til anvendelse da arbeidstakerne samlet sett er omfattet av bedre lønns- og arbeidsvilkår enn forskriften. Det vises i denne forbindelse til allmenngjøringsforskriften § 7.

(...)

I allmenngjøringsforskriften § 5 siste ledd står det at diett ikke skal inngå som en del av den ordinære lønn. Det er ikke gitt noen definisjon av hva som menes med "ordinære

lønn". Arbeidstilsynet mener at en naturlig språklig forklaring vil være at det må dreie seg om vederlag for utført arbeid.

(...)

Arbeidstilsynet fastholder etter dette vurderingen om at virksomheten ikke har sørget for at arbeidstaker får dekket diett i henhold til forskriften § 5, og at § 7 ikke oppfylles ved et lønssystem der diettsatsen er innbakt i lønnen. Klagers anførsler fører ikke frem.»

NLF mener dette er en feilaktig tolkning av regelverket og overenskomsten det bygger på.

Da Tariffnemnda fattet sitt vedtak den 29.10.2024 knyttet til endring av diettbestemmelsen, kommenterte nemnda endringen slik

«Tariffnemnda endrer diettbestemmelsen i § 5 slik at den er i tråd med overenskomstene. Dette er begjært av LO og YS, og støttes av NLF.»

I den forbindelse er det fornuftig å se hen til partenes argumentasjon i grunnlaget for begjæringen, samt NLFs argumentasjon i støtten til innføringen.

NLF skrev i sitt høringssvar at (min utheving)

«NLF støtter forslaget til endring av bestemmelsen, **da dette vil være i tråd med overenskomsten.**»

YS og LO kommenterte forslaget til endring i sin begjæring slik (min utheving)

«Diettbestemmelsen i overenskomsten er endret. YS og LO **foreslår at forskriften endres i tråd med overenskomsten.**»

Det vesentligste momentet i YS og LO sin begjæring, samt NLF sitt høringssvar, var at endringen gjøres for at forskriften om delvis allmenngjøring skal være «i tråd med overenskomsten».

Overenskomsten åpner for, på samme måte som allmenngjøringsforskriften, at virksomhetene kan avtale bedre lønns- og arbeidsvilkår for sine ansatte. Disse avtalene kan for eksempel gjøres ved å utbetale diett som en del av ordinær skattepliktig lønn. De ansatte opparbeider seg da både feriepenger og pensjon på lønnsytelsen. Dette er bedre lønssystemer.

I Godsoverenskomsten kommer dette til uttrykk gjennom avtalens § 3.3. Bestemmelsen har i nytt tredje ledd (vedtatt i 2024) slått fast at avtale om «andre lønssystemer» må synliggjøre hvordan lønnen er bygget opp, og hva den rent faktisk dekker. I tillegg går det frem av § 3.3. andre ledd at slike lønssystemer ikke kan resultere i dårligere avlønning enn etter overenskomstens system.

Allmenngjøringsforskriften for godstransport på vei har i § 7 en lignende bestemmelse. Likevel er forskjellen markant. Forskriften som helhet kommer ikke til anvendelse dersom

arbeidstakerne «samlet sett er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til avtale.»

Flere arbeidstakere i bransjen er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til lokale avtaler i virksomhetene. Det kan dokumenteres gjennom en nedbrytning av disse lønnssystemene. NLF er i slike tilfeller av den oppfatning at allmenngjøringsforskriften for godstransport på vei derfor ikke kommer til anvendelse. Det gjelder også forskriftens § 5.

Tariffnemnda hadde, slik NLF ser det, ikke til hensikt å avskjære virksomheters mulighet til å avtale lønnssystemer som samlet sett er bedre for arbeidstakerne enn det som følger av forskriftens system. Det er nettopp derfor fravikelighetsregelen i forskriftens § 7 eksisterer. Det har heller ikke vært hensikten å gjøre endring i tidligere praksis og forståelse av regelverket.

NLF er nå av den oppfatning at Arbeidstilsynet med grunnlag i nemndas vedtak fra 2024, forsøker å innskrenke fravikelighetsbestemmelsen i § 7 til kun å gjelde lønnsbestemmelsen i forskriftens § 3. Det vil være en innskrenkende tolkning i strid med forskriftens formål og formålet til allmenngjøringsloven. Dette vil også være i strid med det som har vært partene i arbeidslivets felles forståelse av tariffavtalen.

Det fremgår ikke av LO og YS' begjæring, at hensikten med å gjøre endringer i forskriften var ment å skulle innskrenke eller endre de tillitsvalgte avtalefrihet i henhold til Godsoverenskomsten. Dette har heller ikke tariffnemnda nevnt som en begrunnelse for endringen.

Den uklarhet som endring har skapt taler også imot en slik forståelse som Arbeidstilsynet har lagt til grunn. I tilfeller der diett er inkludert i lønn, må dietten dersom Arbeidstilsynets tolkning legges til grunn, føre til at diett (kr 400 pr døgn) trekkes fra dagens godtgjørelse, og utbetales som skattefri diett. Dette fører til at de ansatte får redusert lønn, redusert pensjonsgrunnlag, og redusert feriepengegrunnlag. I tillegg kan de ikke benytte seg av den spesielle regelen i skattelovgivningen som innebærer at de får skattefradrag for fravær fra hjemmet. Arbeidstakere vil på denne måten tape på en slik tolkning. Dette har neppe vært arbeidstakerne eller Tariffnemnda sin hensikt.

Fravikelighetsbestemmelsens ordlyd i § 7 er klar på at forskriften som helhet er deklarasjon i det tilfellet lønnssystemet i bedriften er bedre enn forskriftens system. NLF ber nemnda tydeliggjøre nettopp dette.

Dersom nemnda ikke ser det hensiktsmessig å endre ordlyden i bestemmelsen for å ivareta formålet bak allmenngjøringen av utgifter til diett, ber NLF om at nemnda eksplisitt tar stilling til spørsmålet i vedtaksteksten. På den måten vil formålet bak bestemmelsen uttrykkelig fremgå av vedtaket, slik at det ikke etterlates rom for fremtidig feiltolkning av forskriften.

Behovet for fortsatt delvis allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei

NLF mener det fortsatt er behov for delvis allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei, og støtter begjæringen på dette punktet.

Med vennlig hilsen

Norges Lastebileier-Forbund

Knut Gravråk

Administrerende direktør

Aleksander Gjøsæter

Juridisk rådgiver